

1. Przykazanie krótkie... a jednak ogromne

Piąte Przykazanie — „**Nie zabijaj**” — wydaje się na pierwszy rzut oka jednym z najjaśniejszych i najprostszych. Wielu myśli: „*Nigdy nikogo nie zabiłem, więc to przykazanie mnie nie dotyczy*”. Jednak nauczanie Kościoła, oświecone przez Pismo Święte i pogłębione przez Tradycję, ukazuje nam, że to przykazanie **wykracza daleko poza zabójstwo fizyczne**.

Piąte Przykazanie **chroni życie ludzkie we wszystkich jego wymiarach**: cielesnym, duchowym, psychicznym i społecznym. Broni życia **od poczęcia aż do naturalnej śmierci**, ale także godności osoby, integralności ciała i duszy oraz miłości bliźniego.

Jezus nadaje temu przykazaniu radykalną głębię, gdy mówi:

„Słyszeliście, że powiedziano przodkom: ‘Nie zabijaj’; a kto by zabił, podlega sądowi. A Ja wam powiadam: Każdy, kto się gniewa na swego brata, podlega sądowi” (Mt 5,21-22).

Dlatego **nie zabijać** oznacza także **nie niszczyć, nie gardzić, nie ranić, nie krzywdzić, nie porzucać, nie nienawidzić**.

---

2. Życie ludzkie: święty dar Boga

Życie nie należy do nas. **Jest darem Boga**, a tylko On jest jego Panem. Zamach na życie ludzkie jest w swej istocie **buntem przeciwko Stwórcy**.

Kościół naucza jasno:

- Każde życie ludzkie jest **święte**
- Każda osoba posiada **nienaruszalną godność**
- Nikt nie ma prawa decydować, kto zasługuje na życie, a kto na śmierć

Dotyczy to **dziecka nienarodzonego, chorego, człowieka starszego, osoby niepełnosprawnej, ubogiego, nieprzyjaciela, tego, kto myśli inaczej**.

3. Ciężkie i bezpośrednie grzechy przeciwko życiu ludzkiemu

□ 1. Zabójstwo umyślne

- Bezpośrednie i świadome zabicie człowieka
- Zlecenie zabójstwa, wynajmowanie płatnych zabójców, nakazywanie niesprawiedliwych egzekucji
- Czynny udział w zabójstwie

□ 2. Aborcja (grzech najcięższy)

- Bezpośrednie lub pośrednie spowodowanie śmierci dziecka nienarodzonego
- Zgoda na aborcję, ułatwianie jej, finansowanie lub promowanie
- Wywieranie presji na inną osobę, aby dokonała aborcji
- Moralne usprawiedliwianie aborcji
- Lekarze lub personel medyczny współpracujący przy aborcjach
- Politycy lub ustawodawcy promujący prawa sprzyjające aborcji

□ 3. Eutanazja i samobójstwo wspomagane

- Spowodowanie śmierci chorego lub osoby starszej „z litości”
- Pomaganie, doradzanie lub ułatwianie samobójstwa
- Usprawiedliwianie eutanazji jako „godnej śmierci”
- Odmawianie podstawowej opieki w celu przyspieszenia śmierci

□ 4. Samobójstwo

- Dobrowolny zamach na własne życie
- Planowanie, próba lub poważne pragnienie odebrania sobie życia

(Kościół zawsze rozróżnia winę subiektywną, jednak sam czyn jest poważnie nieuporządkowany)

4. Grzechy przeciwko integralności fizycznej i zdrowiu

△ 5. Przemoc fizyczna

- Bicie, ranienie, torturowanie
- Przemoc domowa
- Fizyczne znęcanie się nad dziećmi, osobami starszymi lub zależnymi
- Przemoc w bójkach, napaściach lub awanturach

△ 6. Przemoc psychiczna

- Systematyczne poniżanie
- Grożenie
- Manipulacja emocjonalna
- Celowe zadawanie cierpienia słowami lub milczeniem
- Niszczenie poczucia własnej wartości drugiej osoby

△ 7. Nienawiść i pragnienie zemsty

- Życzenie komuś śmierci
- Radość z nieszczęścia drugiego
- Świadome pielęgnowanie urazy
- Podsycanie myśli o zemście

---

5. Grzechy języka przeciwko Piątemu Przykazaniu

Słowa również mogą zabijać.

□ 8. Ciężkie zniewagi

- Obrażanie kogoś z pogardą
- Odczłowieczanie innych słowami
- Publiczne ośmieszanie kogoś

☐ 9. Przekleństwa

- Życzenie zła innym
- Przywoływanie nieszczęścia na kogoś

☐ 10. Oczernianie i zniesławianie

- Niesprawiedliwe niszczenie reputacji drugiej osoby
  - Niszczenie honoru lub dobrego imienia kogoś
-

6. Grzechy zaniedbania: zabijanie przez obojętność

Człowiek grzeszy nie tylko przez to, co czyni, ale także przez to, czego **zaniecha**.

⚖ 11. Odmowa pomocy

- Nieudzielenie pomocy osobie w niebezpieczeństwie
- Ignorowanie potrzebujących, mimo że można pomóc
- Przechodzenie obojętnie wobec cierpienia bliźniego

⚖ 12. Porzucenie

- Porzucenie dzieci, rodziców lub współmałżonka
  - Brak troski o najślabszych
-

7. Grzechy przeciwko własnemu życiu i ciału

⚠ 13. Autodestrukcja

- Narkomania
- Alkoholizm
- Poważne nadużywanie własnego ciała
- Niepotrzebne zachowania ryzykowne

△ 14. Poważne zaniedbanie zdrowia

- Odrzucanie koniecznej opieki medycznej bez słusznej przyczyny
  - Narażanie własnego życia lub życia innych przez lekkomyślność
-

8. Grzechy społeczne i strukturalne przeciwko życiu

□ 15. niesprawiedliwości, które zabijają

- Skrajne wykorzystywanie pracy
- Obojętność wobec ubóstwa
- Systemy, które marginalizują i wykluczają

□ 16. Promowanie kultury śmierci

- Popieranie ideologii relatywizujących wartość życia
  - Normalizowanie aborcji, eutanazji lub przemocy
  - Wyśmiewanie wartości życia ludzkiego
-

9. Do rachunku sumienia: konkretne pytania

Przed spowiedzią zapytaj siebie szczerze:

- Czy gardziłem życiem innych lub własnym?
  - Czy nosiłem w sercu nienawiść lub urazę?
  - Czy raniłem słowami lub milczeniem?
  - Czy byłem obojętny na cierpienie?
  - Czy usprawiedliwiałem aborcję lub eutanazję?
  - Czy stosowałem przemoc fizyczną lub psychiczną?
  - Czy troszczyłem się odpowiedzialnie o swoje życie i zdrowie?
  - Czy sprzyjałem pokojowi czy konfliktowi?
-

10. Chrystus, Pan życia

Piąte Przykazanie nie jest jedynie zakazem, lecz **wezwaniami do miłości**. Chrystus przyszedł, abyśmy mieli **życie w obfitości** (J 10,10). Bronić życia znaczy **kochać tak, jak On kocha**.

Każda spowiedź jest okazją do **uzdrowienia, pojednania i ponownego wyboru życia**.

„Wybieraj więc życie, abys żył ty i twoje potomstwo” (Pwt 30,19).